

ב"ה

פרשת צו

אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה

ויקרא ו, ו.

לבזבז ממון ציבור – עבור 'אש תמיד'!?

"צו את אהרן" מפרש רש"י, "אין צו אלא לשון זרוז מיד ולדורות, אמר רבי שמעון, ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש בו חסרון כיס":

לכאורה אינו מובן: מהו הצורך לזרז במקום שיש בו חסרון כיס - הרי בודאי יקיים כל אחד מישראל ציווי הקב"ה גם במקום שיש בו חסרון כיס?

ולאידך גיסא, אם יש צורך לזרז במקום שיש בו חסרון כיס - מדוע נאמר הלשון "צו" שהוא "לשון זירוז" דוקא בפרשה זו שמדברת אודות עולת תמיד, ולא בנוגע לקרבן עולה (עולת יחיד) שנזכר בהתחלת פרשת ויקרא, ועוד לפני זה, בציווי הראשון אודות קרבן - "משכו וקחו לכם צאן גו' ושחטו הפסח", שזהו גם כן ענין שיש בו חסרון כיס, [ואף דעיקריה לאכילה¹, הרי אינו נאכל אלא על השובע², ולוא הציווי הרי אין אוכלים בשר לשובע³]. ואם כן הוצרך הכתוב לזרז ולומר "צו" שהוא "לשון זירוז" ?

¹פסחים עו, ב.

²שם ע, א.

³פרש"י בשלח טז, ח. וראה חולין פד, א. רמב"ם הל' דעות פ"ה ה"י.

והביאור בזה: אם היצר הרע ירצה לפתות יהודי שלא לקיים מצוה בגלל שזהו דבר שיש בו חסרון כיס - בודאי לא ישמע אליו, שהרי לא ברשיעי עסקינן⁴ ולא בשופטני עסקינן⁵, וכל יהודי הוא בחזרת כשרות⁶, כך, שבודאי יקיים ציווי הקב"ה גם במקום שיש בו חסרון כיס.

- הוא מאמין שהקב"ה זן ומפרנס לכל בחן בחסד וברחמים, ובודאי לא יחסר בפרנסתו בגלל שמקיים מצוותו של הקב"ה; הוא מאמין שהקב"ה נתן לו את הכסף, כדי שיוכל לקיים מצוה, או שעל ידי זה שמשתמש בכסף כדי לקיים מצוה יתן לו הקב"ה יותר כסף, ובלשון הכתוב⁷: "ארבע הידות יהיה לכם", על ידי זה שיתן "חמישית לפרעה" - "דאתפריעו ואתגליין מיניה כל נהורין"⁸, והיינו, שכאשר נותן לצדקה חומש, מצוה מן המובחר⁹, אזי נותן לו הקב"ה ארבע פעמים ככה.

אמנם, כל זה אמור כשמדובר אודות ממונו הפרטי, שאז בודאי יקיים את ציווי הקב"ה גם במקום שיש בו חסרון כיס;

אבל כשמדובר אודות קרבן התמיד שבא מממון ציבור - ממצצית השקל שנתן כל אחד מישראל עבור קרבנות ציבור¹⁰ - אזי בא היצר הרע וטוען: היתכן להשתמש בממון הקדש עבור "אש תמיד" ש"תוקד על המזבח (באופן ש)לא תכבה"¹¹, בה בשעה שיכולים להשתמש בממון זה עבור דברים אחרים - להקטיר קטורת, שאין עבודה נעלית יותר ממנה, או לבדק הבית; ואילו כשמוציאים ממון ציבור עבור "אש תמיד", אזי גורמים "חסרון כיס" להקדש, שלא יהיה בו ממון בעת הצורך לבדק הבית וכיוצא בזה.

וממשיך לטעון, שבנוגע לממון הקדש צריך להזהר אפילו בפרוטה, ועל אחת כמה וכמה כשמדובר אודות סכום גדול שצריך להוציא כדי ש"אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה", אף שלכאורה הרי זה דבר שאינו הכרחי, שכן, מה בכך אם למשך זמן יכבו את אש המזבח, ואחר כך יחזרו וידליקוהו?! ...!

---

⁴ראה יומא ו, א. וש"נ.

⁵ראה ב"ק פה, א. ב"מ מ, א. ב"ב ז, א. ועוד.

⁶רמב"ם הל' קידוה"ח פ"ב ה"ב.

⁷ויגש מז, כד.

⁸ח"א רי, א.

⁹רמב"ם הל' מתנ"ע פ"ז ה"ה. טוש"ע י"ד רטרמ"ט.

¹⁰רמב"ם הל' שקלים רפ"ד.

¹¹פרשתנו ו, ו.

אך על זה אומר רבי שמעון "ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש בו חסרון כיס" - לא זו בלבד שיקיימו את ציווי הקב"ה, אלא שיעשו זאת בזריזות, ולא לחשוב: מה יש למהר כל כך? ! - לכל לראש יש לערוך חשבון כמה כסף יצטרכו בשביל זה, וכמה ישאר עבור שאר צרכי הקדש וכו'; בשעה שהקב"ה מצוה "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה", יש לקיים את הציווי בזריזות, ולא לדאוג ולעשות חשבונות אם ישאר כסף לשאר צרכי הקדש.

- כנהוג בדורות האחרונים שעל כל דבר עושים חשבון, ולא כבדורות שלפנ"ז שלא חיפשו לעשות חשבונות¹² - גם אם אתה סבור שזוהי הוצאה גדולה שאינה כדאית, ולדעתך מוטב להשתמש בכסף עבור דברים אחרים - יש להקב"ה כביכול "ראש טוב" כמוך, ואולי יותר טוב ממך... כך, שגם הוא יודע את החשבון, ואף על פי כן צוה ש"אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה".

קטע משיחת ש"פ צו, שבת הגדול, ח' ניסן, רשימת השומעים בלתי מוגה.

תו"מ ה'תשל"א חוברת ע' 10.

---

¹² כ"ק אדמו"ר שליט"א הזכיר אודות דברי רבינו הזקן בזה (ראה תניא אגה"ק סוסכ"ה: "רק שחדשים מקרוב באו לחקור כו").

פרויקט זו נוסד בימי השבעה לזכרון ולעיני הרב גבריאל נח וזוגתו רבקה הי"ד
- שלוחי כ"ק אדמו"ר במומבאי, אינדיא

נדפס ומופץ ע"י הרה"י ר' שלמה לרר ומשפחתו שיחיו
שלמה נחמ"ה, צביה זלאטע רייזל, שמואל, מנחם מענדל, ישראל אריה לייב, יוסף יצחק,
שניאור זלמן, חיה מושקא, אברהם דוד, אהרן, חנה